

۲۰۱۵/۰۸/۰۸

دوكتور محمد اكبر يوسفی

اتباع دولت، بدون "هویت"؟

در ده های اخیر، "بحران" تباه کن و غم انگیز در قلمرو افغان ها، قریب همه ارزش های اجتماعی و دستاورد های تاریخی وطن آنها را در بخش تشکیلات و اساسات «دولتی» نیز، به یغما برده است. در پهلوی همه نا بسامانی های ده های طولانی که بر تشنجات و نقاق ملی افزوده است، بی مسئولیتی های و اقدامات نا اندیشانه اخیر، "کابینه مهاجر"، با همکاران "فاسد اداری" و "جنگ سالاران" آنها، بیشتر از هر وقت دیگر، لکه شرم آور را، در تاریخ کشور از خود، به جای خواهد ماند. اخیراً خبری را، بدین "متن" در بخش خبری، "پورتال افغان جرمن آنلاين"، مطالعه نمودیم، که بدین "متن" انتشار یافته است. متن بعدی، که درین نوشته نقل می گردد، یکی از دوستان به آدرس نویسنده فرستاده است:

« شورای وزیران افغانستان: توزیع آزمایشی شناسنامه های الکترونیکی دو هفته دیگر آغاز می شود

- ۴ ساعت پیش
همرسانی

شورای وزیران افغانستان در جلسه روز دوشنبه ۱۲ اسد (مرداد) تصویب کرده است که مرحله آزمایشی توزیع شناسنامه های الکترونیکی در این کشور روز ۲۸ این ماه آغاز شود.

مجیب الرحمن رحیمی، سخنگوی ریاست اجرایی حکومت افغانستان به بی بی سی گفت که در این مرحله که سه ماه را در بر خواهد گرفت، برای ۳۶۹ هزار نفر از شهروندان کابل شناسنامه الکترونیکی صادر خواهد شد. برنامه نام نویسی و ثبت هویت شهروندان افغان بیشتر از یک سال پیش آغاز شده است اما علیرغم وعده دولت افغانستان، توزیع شناسنامه الکترونیکی بارها به تاخیر افتاده است.

د پانو شمیره: له ۱ تر ۳

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاډونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پاډوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولئ

یکی از موارد جنجالی در مورد شناسنامه‌های جدید، اختلاف نظر در مورد درج نام اقوام مختلف شهروندان افغانستان بود. شماری تاکید داشتند که نام اقوام شهروندان در این شناسنامه‌ها تذکر داده شود و شماری هم تاکید می‌کردند که برای همه شهروندان تنها "افغان" استفاده شود.

اما براساس تصمیم مجلس نمایندگان، هر دوی این گزینه‌ها حذف شده و تنها در شناسنامه جدید، "جمهوری اسلامی افغانستان" نوشته خواهد شد.

سخنگوی ریاست اجرایی افغانستان نیز می‌گوید که شورای وزیران در جلسه روز دوشنبه تصویب کرده است که در توزیع شناسنامه الکترونیکی، مصوبه مجلس رعایت شود. به گفته آقای رحیمی این شناسنامه‌ها در مرحله نخست به صورت رایگان توزیع خواهد شد.»

در تمام همین موضوع، اینکه تا اکنون، بخصوص در محافل و ارگان‌های مختلف، در باره "هویت"، هر فرد جامعه ما گاهی هم مباحث بی مسئولیت و بعضاً هم فاقد درک اصولی صورت گرفته است، این نویسنده در مورد بحث نمی‌کند. اما می‌تواند، ازین "کابینه" و "دولت" فعلی سؤال شود، که این دولت و "ارگان‌های" این "حاکمیت" در کشور بر اساس "کدام قانون اساسی"، حکومت می‌کنند؟ آیا در تعیین محتوای «کارت هویت»، همین دولت و وزارت‌های مربوطه آن، نباید از صلاحیت خود کار می‌گرفتند؟ آیا وظیفه "ملی" آنها، نبوده است، که به این مجلس «جهادی»، معلومات همه جانبه را با "پیشنهاد" محتوای سند مورد ضرورت، ارائه می‌داشتند؟ آیا واقف نبوده‌اند، که در همچو اسناد، دولت‌های دیگر هم، "نورم‌های" معینی را مراعات می‌کنند؟ موضوع عقیده مذهبی و دینی در اسناد دولتی، دیگر دولت‌ها، جای داده نمی‌شود. با وجود آنکه بطور مثال، در بسیاری از دولت‌های «عیسوی»، کسانی که در «کلیساها» عضویت دارند، نوعی از مالیات از عواید آنها، به خزانه کلیساها، می‌پردازند. اما در کارت و «پاسپورت»، آنچه در پهلو نام، تاریخ و محل تولد ذکر می‌کنند، «هویت ملی» آنهاست. «هویت ملی» است، که معرفت فرد را در ارتباط با تابعیت دولتی نشان می‌دهد. حال تعجب است، که آیا خود ارگان‌های مسئول دولتی افغانستان، نمی‌دانستند که، برای اتباع خود، چه نوع پاسپورت و اسناد، آنها را چه محتوا، صادر نمایند؟

آیا همین دولت و حاکمیت در کشور جنگ زده، تا زمان تغییر مواد قانون اساسی، احساس مسئولیت در امر نظارت از جریان تطبیق قانون دارد و یا نه؟ اینکه درین کشور، از مدت‌ها، به اینطرف، مناقشات بر سر کلمه "افغان" صورت گرفته است، هم چنان موضوع بحث این مقاله را تشکیل نمی‌دهد. در عین حال اگر، وقتی، در "پارلمان" ("ولسی جرگه" و مشرانو جرگه) در باره محتوای "سند"، مباحثه و تصویب صورت گرفته است، آیا واقف بوده‌اند، که اتباع را از آن امتیاز یا "حق"، "هویت ملی" که در قانون اساسی یاد شده است، نمی‌توانند محروم سازد. زیرا "تغییر" چنین یک "هویت" از صلاحیت آنها، نمی‌باشد. کلمه "افغان"، هویت "ملی" و یا نسبی است، که درج قانون اساسی افغانستان شده است، کشور‌های دیگر هم، تا اکنون بر اساس همین ماده قانون اساسی کشور، اسناد اتباع "افغانستان" را شناسایی می‌کنند. تغییر چنین نسبت، فقط، با تغییر در ماده قانون اساسی، ممکن است. اینکه کدام صفات شخص، بحیث تبعه یک کشور درج سند "دولتی" شود، یک موضوع روشن است و هم چنان، موضوع بحث نویسنده را تشکیل نمی‌دهد.

هر نامی که این کشور، بنابر تصمیم مراجع با صلاحیت قانونی، از جانب مردم آن برای اتباع خود اختیار نماید و در قانون اساسی درج گردد، باید فقط از همچو تصمیم قانونی آن پیروی شود. در عین حال، اینرا هم می‌دانیم که، همه دولت‌ها، از طریق ارگان‌های دولتی آنها، می‌توانند، معلومات مفصلی را هم در باره اتباع کشور خود ثبت و محفوظ نگهدارند. اما اگر، در زندگی روزمره، برای شناسایی عاجل هویت فرد، چه در برابر ارگان‌ها و مسئولین دولتی خود آنکشور باشد و چه برای معرفی فرد، در خارج از کشور هم مطرح باشد، فقط همچو مشخصه فرد در نظر گرفته می‌شود، که تابعیت همین فرد را ثابت سازد، نه چیز دیگر. کشور ما مانند کشور‌های بی شمار دیگر، "کثیر الاتنیق"، "کثیر الادیان و کثیر المذاهب" و «کثیر السان» است، اما سابقه نهایت دیرینه همزیستی با همی را مردم آن، از نسل‌ها بیاد دارند، بناءً آنچه که لازم است، باید ثبت گردد، نه بیشتر. متباقی معلومات را دولت برای محافظت تبعه خود، ثبت داشته باشد.

در سطح "بین المللی"، شاخص‌های معینی هم وجود دارد، تا یک فرد بطور واحد، باید با چنان یک "هویت" مشخص ثبت گردد، که دیگر تحت همین نام و مفهوم، شخص دیگر از همان یک کشور، تا زمان داشتن تابعیت

همان دولت، با همان صفات، ثبت اسناد شده نتواند. یک سند هویت و یا تذکره، کدام سند "تبلیغاتی" و اشتهاری و یا معرفی «عقیدتی» نمی باشد، بلکه تابعیت فرد به یک دولت دارای حاکمیت و تمامیت ارضی محسوب می گردد. درین «هویت» یک «حق» و «مکلفیت» مشخص نهفته است. پیروی از عقاید دینی، مربوط فرد است. چنانچه در دین اسلام، علاوه بر بنای «پنجگانه» آن، موضوع عقیدت دینی را با اقرار با زبان و «تصدیق در قلب» هم ذکر می کنند. آنچه توجه را جلب می نماید، اینست که همین "دولت" از سال ۲۰۰۱م، بعد، به تعقیب محتوای قوانین اساسی زمان "سلطنت" و "جمهوریت اول"، یعنی در مدت اقلاً پنجاه سال، تعریف مشخص از هویت ملی و "تابعیت دولتی" را برای هر تبعه افغانستان، "افغان" تعریف نموده است.

این دولت فقط وظیفه حفظ و مصونیت و محافظت هر فرد را بدوش دارد. فقط دولت، بحیث یگانه مسئول رسمی، برای مواظبت از تطبیق همین قانون، شناخته شده است. اگر این مسئولین، نمی خواهند، که کسی، سندی را با هویت "افغان" ازین کشور داشته باشد، باید رسماً، اولاً در قانون اساسی، تعریف موجود را تغییر دهند. درینجا، سؤال مشخص می تواند، در برابر آنچه از اعضای کابینه، بطور مشخص تر، مطرح شود، که احتمالاً، خود آنها هم، زمانی از امتیاز تابعیت دو گانه، در زندگی، برخوردار بوده اند. چرا در زمان تقرر آنها، در مقام های عالی دولت، موضوع تابعیت دو گانه را مورد سؤال قرار دادند. پس باید قبل از همه، چند نمونه از چنین "کارت های هویت" را از اتباع کشور های دیگر، از نظر می گذرانند و با چنین یک فیصله* ارتکاب به تخلف از قانون اساسی را برای خود، عادت نمی ساختند. کلتور "دولتداری" را ، در مشابهت با دولت های متمدن دیگر و طرز العمل های معمول در جهان پیشرفته، از نظر دور نمی داشتند.

پایان

د پانوی شمیره: له ۳ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو لو مخکي په څیر و لولئ